

אסיפה בלי שיניים?

בהחלטה תקדימית הפך בית משפט החלטה של אסיפת קיבוץ דגניה ב' שהתקבלה ברוב של 75% - להרחיק את רינה הרשטיק מהקיבוץ. "אנחנו המומים מכך שהחיים המשותפים איתה נכפים עלינו", אומרת מזכירת הקיבוץ. "נמשיך במאבק המשפטי"

שרה כוכבי

שופט בית משפט השלום בטבריה, יובל שדמי, החליט להיענות לתביעתה של רינה הרשטיק, (דגניה ב') ולאפשר את המשך חברותה בקיבוץ בניגוד להחלטת אסיפת הקיבוץ שהתקבלה לפני כשנה ברוב של 75% מחברי הקיבוץ.

לפני כארבע שנים הואשם הראל הרשטיק, בנה של רינה, ברצח לוכד הנחשים, יעקב סלע, ורינה נידונה ל-10 חודשי מאסר לאחר שהורשעה בשיבוש הליכי חקירה בפרשה. יומיים לאחר שובה מהמאסר החליט הקיבוץ לנקוט נגדה בהליכים להוצאתה מהקיבוץ. בקיבוץ שודרת תדהמה מפסק הדין, שלו השלכות מרחיקות לכת על התנועה הקיבוצית כולה. המזכירה, בת שבע שחף, אומרת, כי הקיבוץ שוקל הגשת ערעור ונקיטת צעדים נוספים.

"אני קובע כי ההליכים במוסדות הקיבוץ אשר הובילו להחלטת האסיפה היו בלתי ראויים ונעשו שלא בתום לב ושלא בדרך המקובלת", כתב השופט שדמי בפסק הדין וקבע שהם בטלים ומבוטלים. לדבריו הרשטיק, היא הודיעה באותה עת למוזכיר רות הקיבוץ, שעליה לעבור ניתוח מתוכנן. במקביל דרשה קיום ועדת חקירה למיצוי כל זכויותיה.

רינה: "דעתי לשקם את חיי בקיבוץ, אך כשראי תי את יחס החברים אלי, הייתי מוכנה ללכת בתנאי שתהיה לי קורת גג כי אני אישה חולה ואין לי מקצוע. הקיבוץ לא המתין עד שיימצא אדם שייצג אותי בוועד

דת החקירה וכך, כשעמדתי להיכנס לניתוח, הסתבר לי שהאסיפה בענייני עומדת להתכנס. רק בזכות עורך דיני, אורי גלבוץ, נדחתה האסיפה בשבועיים. כיוון שהייתי מאושפזת ובהחלמה לא מצאנו אדם שייצג אותי והאסיפה החליטה שעלי לעזוב תוך חודשיים את המקום. ניתקו לי חשמל וטלפון ורק בצו מניעה חוברתי שוב לאחר שבוע. בתביעה שהגשנו לביהמ"ש קבענו שאיננו מכירים בהחלטת האסיפה כיוון שנעשתה באופן לא חוקי ומבלי שאפשרו לי למצות את זכויותי כחברת האגודה. העלינו את נושא סגירת התקציב האישי שלי בתקופת המאסר וביהמ"ש ראה זאת בחומרה. השופט קבע שעל הקיבוץ להשיב לי את כל הזכויות שנשללו ממני, כולל את התקציב בים שנמנעו ממני מאז תקופת המאסר וגרמו לי לחוב מצטבר. בנוסף קבע השופט כי על הקיבוץ לפצות אותי ב-25 אלף ש"ח בגין הוצאות שהיו לי בזמן המשפט. מעתה יש לי זכויות כלכל חבר בקיבוץ".

כיום עושה רינה לשיקומה במסגרת העמותה לשיקום האסיר וכותבת ספר על הפרשה. "תמיד האמנתי בצדקתי ואני מקווה שהדברים יסתדרו", היא אומרת. "צריך הרבה כוחות להיאבק, אך גם כדי להישאר בקיבוץ במצב של חרם שמאוד מכאיב לי. אין סיבה להענש פעמיים. כבר ריציתי את עונשי ומה שהקיבוץ עשה לי אינו תקין. עם זאת אני שומרת על קו חשיבה חיובי ונלחמת על זכויותי מול מערכת גדולה ומשומנת".

במוצ"ש סערה אסיפת החברים בדגניה ב'. המוזכיר רה שחף מסרה לציבור דיווח. לברירה, היא המומה מכך שהפרסום יצא לעיתונות לפני שפסק הדין

הרשמי הועבר לידיה באופן פורמלי. "זו שערוריה", היא אומרת.

בשלב זה בוחן הקיבוץ את צעדיו לנוכח העובדה שזכות אסיפת קיבוץ להרחיק חבר נשללה במקרה זה. "חברים אמרו באסיפה שהחלטת ביהמ"ש קבעה שכאי

לו אין לאסיפת הקיבוץ ערך, על אף שפעלנו על פי הכללים והיא זו שפעלה לא בתום לב", אומרת המזכירה. "היא עשתה את הכל כדי לשבש את תהליך הדיון בעניינה. אני לא מבינה איך אדם נדבק למקום שלא רוצים אותו בו. קיבוץ הוא קהילה אינטימית ובמצב כזה חייבים להיפטר. החברים לא מסוגלים להמשיך את השותפות הזו איתה. הסעיף על פיו היא הוצאה מהקיבוץ מופיע בתקנון ואי אפשר להתווכח עם רגשות החברים. הם המומים מכך שהחיים המשותפים איתה נכפים עליהם. פעלנו לפנים משורת הדין אך כיוון שהפסיקה נעשתה בביהמ"ש הוויכוח שלנו יימשך שם".

עורכי הדין אורי גלבוץ ונתן ליבוביץ, שייצגו את הרשטיק, מרוצים. גלבוץ: "זו החלטה תקדימית. לראשונה הפך ביהמ"ש החלטת קיבוץ שהתקבר

לה ברוב שכזה. ביהמ"ש החליט כי ההחלטה התקבלה שלא בתום לב. להערכתי גם אין להם סיכוי לזכות בערעור. אבל מבחינה פרקטית אם יחליטו שהם רוצים להיפרד - יוכלו לעשות זאת באמצעות משא ומתן".

